

AB „LIFOSA“
Juodkiškio g. 50
LT-57502 Kėdainiai

www.lifosa.com

ĮMONIŲ VADOVŲ DĖMESIUI!

Kėdainių pramonės įmonių, esančių AB „Lifosa“ kaimynystėje, darbdaviams rekomenduojama aprūpinti savo darbuotojus dujų kaukėmis su „K“ tipo filtravimo dėžutėmis, kad išgirdę signalą „Cheminis pavojus“, galėtų sustabdyti gamybą ir išvykti iš pavojingos zonos.

Jei dujų kaukių nepakanka visiems darbuotojams, patenkantiems į pavojingą zoną, pirmiausia jomis aprūpinti asmenis, privalo ilgiau likti gamybinėse patalpose ir avariniu būdu stabdyti įrengimus.

PASIRENGIMAS AVARIJŲ LIKVIDAVIMUI

Vykdydama avarijų, galinčių sukelti tiesioginį ar uždelstą pavojų gyventojams ir aplinkai, prevenciją, AB „Lifosa“ rūpinasi techninių priemonių parengimu, organizuoja darbuotojų mokymus, bendrovės darbuotojų, avarinių tarnybų ir Kėdainių rajono specialiųjų tarnybų pratybas.

Vadovaujantis bendrovės vidaus avariniu planu, bendrovėje avarijų pasekmių likvidavimui pasitelkiamos bendrovės avarinės tarnybos ir Kėdainių rajono specialiosios tarnybos, jų veiksmus koordinuoja ekstremaliųjų situacijų operacijų centras.

KUR GALIMA KREIPTIS DĖL INFORMACIJOS

AB „Lifosa“ savo gamybinėje veikloje naudoja įvairias medžiagas, tarp kurių yra ir pavojingų. Todėl taikomi LR Vyriausybės patvirtintais „Pramoninių avarijų prevencijos, likvidavimo ir tyrimo nuostatai“. Bendrovėje naudojamos pavojingos medžiagos yra įvertintos įvairiais aspektais ir **paruošta saugos ataskaita, kurią sudaro:**

- pavojingo objekto aplinkos apibūdinimas;
- įrenginių aprašymas;
- pavojingų medžiagų aprašymas;
- avarijos pavojaus identifikavimas ir jų rizikos vertinimo analizė, saugos užtikrinimo priemonės;
- apsaugos priemonės avarijos padariniams švelninti ar apriboti.

Norintiems išsamiau susipažinti su saugos ataskaita, reikia kreiptis į bendrovės gamybos skyriaus viršininką tel. **(8 347) 66505**.

Civilinės saugos klausimais gyventojai gali kreiptis į bendrovės priešgaisrinės ir civilinės saugos skyriaus viršininką tel. **(8 347) 66004** ir biuro administravimo skyrių tel. **(8 347) 66483**.

Norintiems susipažinti su išorės planu, kuriame numatyta kaip šalinti avarijos padarinius ir kokių priemonių imtis Kėdainių rajone, įvykus avarijai AB „Lifosa“, reikia kreiptis į Kėdainių rajono savivaldybės administracijos civilinės ir priešgaisrinės saugos vyr. specialistą tel. **(8 347) 69503**.

EUROCHEM
LIFOSA

ATMINTINĖ

**Ką turi žinoti
Kėdainių rajono gyventojai,
kai skelbiamas
„CHEMINIS PAVOJUS“**

GALIMŲ AVARIJŲ POBŪDIS IR PADARINIAI

Pagrindinė AB „Lifosa“ produkcija yra azoto-fosforo trąšos – diamonio fosfatas. Bendrovė taip pat gamina tirpias kristalines monoamonio fosfato trąšas, aliuminio fluoridą, monokalčio fosfatą (MCP), karbamido fosfato trąšas, fosforo rūgštį ir techninę sieros rūgštį. Nuo 2000 m. sieros rūgšties gamybos metu išsiskiriančią technologinę šilumą AB „Lifosa“ naudoja bendrovės ir Kėdainių miesto objektų šildymui.

Naudojant specialaus plieno vamzdinį šilumokaičių sieros rūgšties šiluma vanduo pašildomas iki 90° C ir tiekiamas į Kėdainių miesto katilinę gyvenamųjų namų apšildymui.

AB „Lifosa“ mineralinių trąšų gamybai naudoja amoniaką, žmogaus sveikatai pavojingą medžiagą. Įprastinėmis sąlygomis amoniakas yra bespalvės stipraus specifinio kvapo, gerai vandenyje tirpstančios dujos. Amoniakas bendrovės gamykloje laikomas itin saugiose, griežtai saugomose ir prižiūrimose talpose. Siekdama užtikrinti gamybos saugą, AB „Lifosa“ vykdo kruopščią avarijų ir incidentų prevenciją, reguliariai rengia avarijų likvidavimo pratybas.

Svarbu žinoti, kad kilus avarijai, amoniakas gali prasiveržti iš talpų ir užteršti aplinką. Amoniako dujos lengvesnės už orą, o jo mišinys su oru gali sprogti net nuo kibirkšties. Amoniakas yra toksiškas: įkvėpus, sukelia nudegimus. Amoniako garai dirgina drėgną odos paviršių, patekęs į akis dirgina akių gleivinę ir sukelia ašarojimą. Labai toksiškas vandens organizmams.

Bendrovėje parengtas vidaus avarinis planas, įdiegta darbuotojų ir gyventojų perspėjimo apie incidentus ir avariją schema. Paskirti asmenys, atsakingi už pranešimų apie avariją perdavimą Kėdainių savivaldybei, gyventojams, valstybinėms institucijoms.

GYVENTOJŲ INFORMAVIMAS ĮVYKUS AVARIJAI BENDROVĖJE

Avarijos metu amoniakui patekus į aplinką, atsakingas bendrovės darbuotojas (energetikos cecho pamainos viršininkas – dispečeris), vadovaudamasis informavimo schema, aprašyta bendrovės vidaus avariniame plane, privalo įjungti centralizuotai valdomas sirenas ir telefonu informuoti:

- šalia esančias įmones;
- Kėdainių rajono savivaldybės administracijos direktorių ir civilinės saugos darbuotoją;
- Žiniasklaidą – UAB „Balticum TV“. Tiesiogiai sprendimus dėl gyventojų informavimo priima Kėdainių rajono savivaldybės ekstremalių situacijų komisijos pirmininkas – savivaldybės administracijos direktorius.

Apie įvykusią avariją privalo būti teikiama ši informacija:

- avarijos pobūdis, vieta ir laikas;
- į aplinką patekusio amoniako kiekis; prognozuojama avarijos plitimo teritorija (sektorius ir gylis) ir galimi padariniai;
- ką gyventojai turi daryti ir kaip elgtis.

RAJONO GYVENTOJAMS BŪTINA ŽINOTI

Išgirdę civilinės saugos signalą „Cheminių pavojų“ (prognozuojamą oro užteršimo amoniaku pavojų),

gyventojai turi laikytis rimties, pasiruošti individualias apsaugos priemones, išklausti informaciją per „Balticum TV“ Kėdainių regioninį programų skyriaus kanalą, priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos ir/ar policijos automobilių garsiakalbių perduodamus vietos valdžios nurodymus ir juos vykdyti.

Pagrindinė apsisaugojimo nuo apsinuodijimo amoniako dujomis priemonė – skubus išvykimas iš užterštos zonos, pasinaudojant asmeniniu, įmonių ar visuomeniniu transportu. Vykti reikia tais keliais, kurie nurodomi informaciniame pranešime arba keliais, statmenais esamu momentu vėjo kryptčiai.

Gyventojams patartina rinktis seniūnijų centruose, kuriuose teikiama pagalba ir informacija.

Nesant galimybės skubiai pasitraukti iš pavojingos zonos, būtina slėptis sandariose patalpose. Šias patalpas reikia kruopščiai užsandarinti – uždaryti lauko ir vidaus duris, langus, orlaides. Popieriumi ar specialia plėvele užklijuoti patalpų ventiliacijos angas. Išjungti dujas, elektrą, užsukti vandens sklendes.

Gyvuliai ir paukščiai turi būti uždaryti į tvartus. Būtina užsandarinti fermų, ūkinių pastatų duris, langus, plyšius.

Išgirdę civilinės saugos signalą, perspėkite savo šeimos narius, kaimynus, bendradarbius, pasiteiraukite ar jie girdėjo pranešimą. Jei reikalinga pagalba, praneškite bendruoju pagalbos telefonu 112. Geriausiai nuo dujinio amoniako

apsaugo dujokaukės su „K“ tipo filtravimo dėžutėmis. Neturint nurodytų dujokaukių, trumpam laikui galima panaudoti vatosmarlės raiščius ar storus minkštus audeklus, suvilgytus 5% citrinos rūgšties tirpalu ar vandeniu. Dujokaukės ir kitos apsaugos priemonės skirtos tik trumpalaikiai apsaugai nuo užteršto oro.

Vykdykite avarinių ar specialiųjų tarnybų nurodymus ir reikalavimus.

PIRMOJI PAGALBA APSINUODIJUS AMONIAKO GARAIS

Amoniako garų įkvėpusį nukentėjusįjį būtina kuo greičiau išnešti į gryną orą, sušildyti ir suteikti jam ramybę. Sustojus kvėpavimui, širdies veiklai – atlikti gaivinimą.

Amoniakui patekus ant odos, reikia nuvilkti užterštus drabužius ir plauti odą dideliu vandens kiekiu; nušalusias vietas atsargiai sušildyti vandeniu. Kai amoniako patenka į akis, jas kuo skubiau reikia plauti nestipria vandens srove. Plaunama ne trumpiau kaip 5 – 10 minučių. Burną ir gerklę skalaukite vandeniu. Visais atvejais būtina kuo skubiau iškviesti medicinos pagalbą.

VISUOMEI PRIVALOMA PATEIKTI INFORMACIJĄ

Smulkesnė informacija teikiama: Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie LR Vidaus reikalų ministerijos:

<https://pagd.lrv.lt/lt/veiklos-sritys-1/valstybine-priesgaisrine-prieziura/pavojingieji-objektai>